

виступає об'єктом відповідальності, яка має бути прорахована і зважена, і усвідомлення цього повинне бути стабільно сформоване в процесі навчання.

Актуальним напрямом подальших досліджень бачиться вивчення можливостей дисциплін гуманітарного циклу щодо розвитку творчого потенціалу майбутнього менеджера економічної сфери з урахуванням принципу конструктивності у його взаємозв'язку з іншими вагомими для ефективно професійної підготовки менеджера принципами.

Список використаних джерел:

1. Манюк Х. Конкурентоздатність та професіоналізм сучасного менеджера [Електронний ресурс] / Христина Манюк – Режим доступу <http://conf-cv.at.ua/forum/81-781-1>
2. Московченко А. Особливості креативності як професійно вагомої якості студентів-менеджерів / А. А. Московченко // Проблеми сучасної психології. – 2016. – Вип. 32. – С. 342-351.
3. Продиус О. Креативний менеджмент як запорука сучасного ефективного управління [Електронний ресурс] / О.І. Продиус // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2012. – № 2 (3). – С. 67-72. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2012/p4-5.html>
4. Словник іншомовних слів за ред. О. С. Мельничука. – 2-е видання, випр. і доп. Київ: Головна редакція «Українська радянська енциклопедія» (УРЕ), 1985 – 966 с.

Добровольська А.М.

*кандидат фізико-математичних наук, доцент,
Івано-Франківський національний медичний університет*

ОЦІНЮВАННЯ РІВНІВ ВОЛЬОВИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ

Феномен вольових якостей є предметом вивчення вже не одного покоління науковців. Але, не дивлячись на велику кількість теоретичних та емпіричних досліджень, проблема розвитку вольових якостей майбутніх лікарів під час навчання дисципліні природничо-наукової підготовки (ДПНП) «Медична інформатика» («МІ») не була предметом комплексних досліджень.

А. Пуні висловив думку, що для кожної людини вольові якості є єдиною цілісною системою, але структура ланок цієї системи в різних людей неоднакова [3]. Тому, ми так вважаємо, сукупність вольових якостей майбутніх лікарів у процесі формування ІТ-компетентності доцільно розглядати як рухливу, динамічну систему, ланки якої можуть по-різному співвідноситись, пов'язуватись між собою залежно від стійких, об'єктивних умов конкретного виду діяльності під час навчання зазначеній ДПНП.

Метою дослідження було оцінювання в межах запропонованої методики рівнів вольових якостей майбутніх лікарів [2], що розвиваються в процесі формування ІТ-компетентності під час навчання ДПНП «МІ».

У дослідженні серед суб'єктів освітнього процесу Івано-Франківського національного медичного університету (ІФНМУ) взяли участь 150 осіб (І група – 78 осіб, ІІ група – 72 особи), які навчались на ІІ курсі медичного факультету за спеціальністю 222 «Медицина» (2017-2018 навчальний рік) і перебували в певних умовах (табл. 1). Воно тривало протягом одного

семестру в обсязі 2-х модулів (105 годин) у межах навчання ДПНП «МІ» на базі кафедри медичної інформатики, медичної і біологічної фізики ІФНМУ.

Таблиця 1

Умови дослідження, в яких перебували особи, котрі вивчали ДПНП «МІ»

Група	Умови
I група	• у процесі навчання розроблені посібники «Медична інформатика. Практикум», «Медична інформатика. Тестові завдання» використовувались фрагментарно або нерегулярно
II група	• у процесі навчання постійно використовувались розроблені посібники «Медична інформатика. Практикум», «Медична інформатика. Тестові завдання»

З усіма учасниками дослідження було проведене анкетне опитування за сформульованими запитаннями [2]. Перший раз опитування проводилось по завершенню вивчення Модуля 1 ДПНП «МІ» (контрольна група – КГ), а другий – по завершенню вивчення цієї ДПНП в цілому (експериментальна група – ЕГ).

Встановлено, що в процесі формування ІТ-компетентності під час навчання ДПНП «МІ» має місце достатньо виражена позитивна динаміка зміни рівнів вольових якостей [2] учасників дослідження (низький рівень зменшився на 20,00%, задовільний – на 7,33%, середній рівень збільшився на 22,00%, а високий – на 5,33%) та їх якості (збільшилась на 27,33%) (табл. 2).

Таблиця 2

Динаміка зміни рівнів вольових якостей майбутніх лікарів та їх якості в процесі формування ІТ-компетентності під час навчання ДПНП «МІ» (n = 150),%

Рівень вольових якостей	КГ	ЕГ	Різниця	Зміна якості рівнів вольових якостей (середній і високий рівні)
низький	34,67	14,67	- 20,00	+ 27,33
задовільний	43,33	36,00	- 7,33	
середній	22,00	44,00	+ 22,00	
високий	0,00	5,33	+ 5,33	

Можна стверджувати, що більшої позитивної динаміки зміни рівнів вольових якостей у процесі формування ІТ-компетентності досягли учасники дослідження II групи (низький рівень зменшився на 19,45%, задовільний – на 12,49%, середній рівень збільшився на 23,61%, а високий – на 8,33%, табл. 3) у порівнянні з учасниками дослідження I групи (низький рівень зменшився на 20,51%, задовільний – на 2,57%, середній рівень збільшився на 20,51%, а високий – на 2,57%, табл. 3).

З'ясовано (табл. 3), що для суб'єктів освітнього процесу II групи зміна якості рівнів їх вольових якостей у процесі формування ІТ-компетентності була максимальною (збільшилась на 31,94% до 58,33%), а для суб'єктів освітнього процесу I групи – мінімальною (збільшилась на 23,08% до 41,03%).

Таблиця 3

Динаміка зміни рівнів вольових якостей майбутніх лікарів та їх якості в процесі формування ІТ-компетентності під час навчання ДПНП «МІ», %

Рівень вольових якостей	І група (n = 78)			ІІ група (n = 72)		
	КГ	ЕГ	різниця	КГ	ЕГ	різниця
низький	39,74	19,23	- 20,51	29,17	9,72	- 19,45
задовільний	42,31	39,74	- 2,57	44,44	31,95	- 12,49
середній	17,95	38,46	+ 20,51	26,39	50,00	+ 23,61
високий	0,00	2,57	+ 2,57	0,00	8,33	+ 8,33
Якість (середній і високий рівні)	17,95	41,03	+ 23,08	26,39	58,33	+ 31,94

Отже, можна стверджувати, що постійне використання під час навчання ДПНП «МІ» розроблених посібників, яке забезпечує більш ефективне формування ІТ-компетентності [1] майбутніх лікарів, сприяє розвитку їх вольових якостей.

Список використаних джерел:

1. Добровольська А. М. Використання посібників у процесі навчання майбутніх лікарів і провізорів дисциплінам природничо-наукової підготовки / А. М. Добровольська // Проблеми інженерно-педагогічної освіти. – 2016. – № 50-51. – С. 129-141.
2. Добровольська А. Розвиток вольових якостей майбутніх лікарів і провізорів у процесі формування ІТ-компетентності / А. Добровольська // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2016. – № 10 (64). – С. 24-44.
3. Пуни А. Ц. Психологические основы волевой подготовки в спорте / А. Ц. Пуни. – Москва: ФиС, 1997.

Досужий В.А.

здобувач,

Льотна академія

Національного авіаційного університету

ДУАЛЬНА СИСТЕМА НАВЧАННЯ ЯК ОДИН ІЗ НАПРЯМКІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ БЕЗПЛОТНОЇ АВІАЦІЇ

Виробничі технології та економічні механізми зазнають постійних змін, зумовлюючи безперервне оновлення ресурсів і трансформацію технологій кадрового забезпечення економіки. Проблеми вітчизняної системи професійної освіти, що зазнали загострення в період переходу до ринкової економіки, кризового стану багатьох виробничих галузей, тривалого періоду ресурсного забезпечення системи освіти за залишковим принципом, не змогли не позначитися на якості масової підготовки кваліфікованих фахівців і призвели до істотного розриву між кваліфікацією підготовлених кадрів і вимогами сучасного матеріального виробництва. В умовах відкритої ринкової